

imidlertid blevet oplyst, at det derefter er de enkelte amter; der skal stå for udbygningen af de institutioner, der er beliggende i amtet, også når de er landsdækkende. Der kan indgås aftaler med andre amter, men det er det pågældende amt, der bestemmer. Selv om planerne skal godkendes i socialstyrelsen, er det ikke i sig selv en garanti for, at niveauet opretholdes, især ikke for de mindre handicappgrupper. Ministeren har endvidere tilkendegivet, at det ved udløbet af den første 5 års periode vil blive overvejet, om de gældende planlægningsregler er tilstrækkelige til at sikre den fortsatte styring af lands- og landsdelsdækkende specialinstitutioner. Udvalget er imidlertid ikke blevet gjort bekendt med, hvilke overvejelser man har gjort sig for at sikre niveauet og koordinationen af de samlede udbygningsplaner.

Endelig skal mindretallet fremhæve, at det ikke finder ordningen med, at kommuner og amters udgifter skal dækkes over bloktilskuddene tilstrækkelig. Med loven om ændret bruttofaktoriindkomstregulering af de generelle tilskud til amtskommuner og kommuner, hvorved offentlige prisstigninger ikke længere udløser øgede bloktilskud, vil amter og kommuner ikke få dækket eventuelle standardforbedringer; et generelt øget offentligt niveau vil nemlig ikke udløse forhøjelser over bloktilskuddene.

Om samarbejdet mellem den almene sektor og specialbehandlingen

Det hævdes i flertallets generelle bemærkninger, at specialbistanden skal sikres gennem specialrådgivning og ved, at visitation til specialinstitutioner træffes af amtskommunens social- og sundhedsudvalg efter indstilling fra det sociale udvalg i kommunen. Det er ikke klart, hvad der vil ske, hvis det sociale udvalg i kommunen ikke indstiller, bortset fra at der kan ankes.

Værre er det dog, at der ikke bygges et tilstrækkeligt sikkerhedsnet op under førskolebarnet. Det er bekendt, at førskolealderen er særdeles vigtig med hensyn til tidlig specialindsats. Af udvalgsbehandlingen er det fremgået, at man med hensyn til opsøgende virksomhed sætter sin lid til sundhedsplejersker, praktiserende læger og daginstitutioner.

En undersøgelse, offentliggjort i Tidsskrift for sygeplejersker (nr. 18, maj 1978) foretaget

af cand. polit. Hedda Bille og læge Carl Erik Mabech, viser, at kun 2,9 pct. af alle ét- til seks-årige i Danmark får tilsyn af en sundhedsplejerske, selv om videnskabelige undersøgelser har skønnet, at mellem 25 og 35 pct. har behov for det.

Ifølge Aktuelt fra 17. januar 1978 fortæller vicedstadslæge Inge Jespersen i Ugeskrift for Læger, at allerede fra 2-3 års alderen falder et af tre børn ud af systemet med gratis helbredsundersøgelser. Det går især ud over de børn, som måske dårligst kan tåle det. En eventuel fejludvikling vil så først blive fanget, når børnene skal begynde i skole. Det er sket, at svært høreskadede børns lidelse først er konstateret i 3-4 års alderen.

Sammenslutningen af sociale udvalg har udsendt et debatoplæg i marts 1978, hvor man har foretaget en undersøgelse af kommunernes udbygningsplaner. Undersøgelsen konkluderer, at der er sket en meget kraftig kvalitetsforringelse i daginstitutionerne, som synes at skulle fastholdes fremover. Denne undersøgelse har også beskæftiget sig med sundhedsplejerskedækningen og konstaterer, at der iflg. udbygningsplanerne i alt var 27 kommuner med i alt 2.973 0-årige børn, svarende til 4,6 pct., der var helt uden sundhedsplejerskedækning i april 1976. En planlagt forøgelse i antallet af sundhedsplejersker fra 617 i 1978 til 655 i 1983 vil kun medføre en udbygning af sundhedsplejerskeordningen under forudsætning af, at det stærke fald i fødselstallet, som har kunnet konstateres i 1976, er permanent.

I en lægerapport udarbejdet af lægerne Peter Ege, Lene Lier og Tage Voss, udgivet af BUPL i januar 1978, redegøres for svar fra en lang række behandlingsinstitutioner for børn. Bl. a. udtaler overlæge Hedvig Jacoby, børnepsykiatrisk afdeling på Københavns amts sygehus i Gentofte heri: »I forbindelse med nedskæringerne på daginstitutionsområdet har vi på børnepsykiatrisk ambulatorium mærket, at de meget belastede og behandlingskrævende børn ikke i samme omfang som tidligere har kunnet integreres i samfundets normale institutioner. Generelt er vort indtryk, at børn med psykiske vanskeligheder ikke får den relevante stimulation i daginstitutionerne efter nedskæringerne.«

Det er i dette system, den opsøgende virksomhed skal foregå, og den skal omfatte børn med langt mere vidtgående handicap